

Nederlandse Vereniging voor Weide- en Voederbouw (NVWV) Opgericht in 1961

Uitnodiging en programma najaarsbijeenkomst **24 september 2015**

De bodem onder de melkveehouderij

De bodemkwaliteit is één van de hoekstenen van elk landbouwsysteem. Dat geldt ook voor de melkveehouderij waarin teelt van gras en maïs voor de ruwvoervoorziening van het vee van cruciaal belang is voor de rentabiliteit en de duurzaamheid van het bedrijf. De kwaliteit en de vitaliteit van de bodem wordt in belangrijke mate beïnvloed door de organische stof in de bodem. De verschillen in organische stofgehalte tussen grasland en bouwland/maïsland zijn groot, waarbij dit gehalte op veel maïspcelen steeds verder daalt. Dat uit zich onder ander in grote verschillen in het bodemecosysteem tussen een graslandbodem en een bouwland/maïslandbodem. Anderen factoren die van invloed zijn op de bodemkwaliteit zijn verdichting door zware machines, verzuring en waterhuishouding. Veel melkveebedrijven hebben afgelopen jaren weinig aandacht aan de bodemkwaliteit besteed en merken nu dat deze steeds vaker een knelpunt is geworden.

De NVWV legt de vraag op tafel hoe een melkveehouder door samenhangende maatregelen de bodemkwaliteit /vitaliteit op het bedrijf kan verbeteren. Vragen waarop we in deze bijeenkomst in gaan, zijn:

- Welke rol heeft het bouwplan in het management van een melkveehouderijbedrijf om de bodemkwaliteit te handhaven /verbeteren?
 - Wat is eigenlijk het (meetbare) verschil in bodemkwaliteit tussen gras- en maïsland?
 - Hoe kun je de rotatie van gras-maïs in vergelijking tot blijvend grasland zo optimaal mogelijk inrichten en welke handelingsperspectieven zijn er?
- Hoe kun je de graslandbodem zo goed mogelijk beheren zodat de kwaliteit van het grasland in stand blijft? Is bodemverdichting inderdaad een groot probleem en hoe kun je dat oplossen? Is het doorzaaien van bestaand grasland een passende en uitvoerbare optie?
- Welke aanknopingspunten /opties zijn er voor maïsland om de bodemkwaliteit /vitaliteit te verbeteren?

Datum en locatie

Donderdag 24 september 2015

Café Restaurant 't Maoske, Middelstraat 24, 5176 NJ De Moer. Tel. 013-5159295

Programma

- 09.30 uur Inloop, registratie, ontvangst met koffie/thee
- 10.00 uur **Korte huishoudelijke vergadering van de NVWV**. Ook niet-leden zijn welkom om deze korte vergadering bij te wonen. NVWV-leden ontvangen de stukken voor deze huishoudelijke vergadering ongeveer twee weken voor de bijeenkomst.

Themadag **De bodem onder de melkveehouderij**

- 10:30 uur **Introductie** van het thema door dagvoorzitter: Gera van Os (CAH-Vilentum, Dronten)
- 10:45 uur **Effect van landgebruik (grasland en bouwland) in de melkveehouderij op bodemkwaliteit in brede zin, welke keuzen en gevolgen?** Nick van Eekeren (Louis Bolk Instituut, Driebergen)
- 11:10 uur **Grasland, bouwland en bodemkwaliteit; resultaten Koeien & Kansen en De Marke**. Koos Verloop (Wageningen UR - Agrosysteemkunde, Wageningen)
- 11:35 uur **Hoe kunnen we blijvend grasland zo goed mogelijk beheren?** Bert Philipsen (Wageningen UR - Livestock Research, Wageningen)
- 12:00 uur **Hoe kan een vruchtwisseling van gras en mais het beste worden ingevuld voor productie, bodemkwaliteit en milieu?** Dirk Reheul / Mathias Cougnon (Universiteit Gent):
- 12:25 uur **Lunchpauze en netwerken**
- 13:30 uur **Effect van grondbewerking en organische stofvoorziening op bouwland op bodemkwaliteit productie**. Joachim Deru (Louis Bolk Instituut, Driebergen)
Aansluitend introductie van proefveldbezoek: een 4-jarige veldproef naar verschillende methoden van grondbewerking en organische stofvoorziening onder mais.
- 14:00 uur **Vertrek naar proefveld**
- 15:00 uur **Terug in de zaal: Welke lessen hebben we vandaag geleerd?** Discussie en conclusies onder leiding van Gera van Os.
- 16:00 uur **Sluiting**

Aanmelding voor deze dag kan tot uiterlijk 21 september via onze website www.nvww.nl.

De kosten voor deze dag bedragen voor leden van de NVWV €20,-; niet-leden betalen €35,-. Bij aanmelding via de website wordt u verzocht dit bedrag via Ideal te voldoen.

Organisatoren:

Gera van Os (CAH-Vilentum), Nick van Eekeren (Louis Bolk Instituut), Martien de Haas (NMI) en Hein Korevaar (Wageningen UR – Agrosysteemkunde)

Bij vragen:

Neem dan contact op met de secretaris van de NVWV:

*Hein Korevaar
Wageningen UR - Agrosysteemkunde
Postbus 16
6700 AA Wageningen
Tel. + 31 317 48 08 63
E-mail: hein.korevaar@wur.nl*

Graag tot ziens op 24 september!